

Technikum

Klasa III po szkole podstawowej

Cz. I

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami*

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Romantyzm – wprowadzenie do epoki	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię nazwy epoki • przedstawić ramy czasowe romantyzmu europejskiego i polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegała specyfika romantyzmu polskiego • przedstawić wydarzenia historyczne, które miały wpływ na kształtowanie się nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić rolę rewolucji francuskiej w procesie kształtowania się nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze założenia filozofii romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegał wpływ wydarzeń historycznych w Europie i na świecie na proces kształtowania się nowej epoki • opisać specyfikę życia codziennego w romantyzmie • omówić obrazy Thomasa Cole’a i Johana Christiana Dahla w kontekście epoki
Sztuka romantyczna	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakterystyczne stylu romantycznego i objaśnić je na przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nazwiska najważniejszych twórców romantyzmu i omówić ich dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wpływu gotyku na sztukę romantyczną • dokonać analizy romantycznego dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy romantycznego pejzażu • omówić zagadnienie polskiego malarstwa romantycznego • wypowiedzieć się na temat muzyki romantycznej

ROMANTYZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA

<p>Wprowadzenie do literatury romantycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymenić motywy i tematy charakterystyczne dla literatury romantycznej wymenić gatunki realizowane w literaturze romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wymenić i omówić cechy bohatera romantycznego wymenić typy bohaterów romantycznych i wskazać ich rodowody 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę wyobraźni i natchnienia w twórczości romantyków określić rolę wątków irracjonalnych w twórczości romantyków 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać specyfikę literatury polskiej i wyjaśnić jej genezę 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować specyfikę romantycznych gatunków literackich
<p>Zacieranie granic między fikcją a rzeczywistością – <i>Król olch</i> Johanna Wolfganga Goethego</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść ballady wskazać narratora i bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić punkty widzenia ojca i syna scharakteryzować króla olch omówić cechy gatunkowe utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących bohaterom wyjaśnić, dlaczego tylko dziecko widzi króla 	<ul style="list-style-type: none"> określić nastrój wiersza i to, w jaki sposób został on zbudowany określić konwencję literacką dominującą w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia romantycznego nastroju ballady w utworze <i>Król olch</i> Franciszka Schuberta
<p><i>Cierpienia młodego Wertera</i> Johanna Wolfganga Goethego – bestseller swoich czasów (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować tytułowego bohatera zaprezentować obraz uczucia Wertera do Lotty wyłaniający się z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować miłość romantyczną w kontekście przeczytanych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczynę wyboru powieści epistolarnej wskazać przykłady funkcji ekspresywnej i wyjaśnić znaczenie jej dominacji w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat aktualności romantycznego sposobu przeżywania miłości we współczesnym świecie
<p>Johann Wolfgang Goethe, <i>Faust. Tragedia</i> (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść dramatu na podstawie streszczenia zrelacjonować treść fragmentów tekstu określić 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównych bohaterów zdefiniować bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję dobra i zła w dziele dostrzec i przedstawić uniwersalną wymowę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować słowa Mefistofelesa: <i>Cząstka siły mała, / Co złego pragnąc zawsze dobro działa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat możliwości osiągnięcia przez człowieka szczęścia przedstawić utwory zawierające topos

	przynależność rodzajową i gatunkową utworu	faustowskiego			Fausta
Fryderyk Schiller, <i>Do Radości</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób zaprezentowania radości w utworze • przedstawić obraz świata wyłaniający się z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy klasycystyczne • wskazać w wierszu motywy należące do światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy radością a miłością w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje zdanie na temat przyczyn wyboru utworu na hymn Unii Europejskiej
Fryderyk Schiller, <i>Rękawiczka. Powiastka</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy ballady • przedstawić sposób ukazania motywu rycerza 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków językowych budujących nastrój wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kostiumu historycznego w utworze
Poeci jezior – William Wordsworth, <i>Wiersze</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych w wierszach • wskazać środki stylistyczne w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych użytych w wierszu <i>Świat ludzkich spraw zbyt wiele dla nas znaczy</i> • wskazać w utworze wyrażenia o charakterze wartościującym i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezy interpretacyjne wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli natury w XIX wieku w kontekście utworu <i>Żonkile</i> • podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy człowiekiem a przyrodą w kontekście utworu <i>Świat ludzkich spraw zbyt wiele dla nas znaczy</i>
Poeci jezior – Samuel Taylor Coleridge, <i>Loch</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków językowych użytych w wierszu • zinterpretować tytuł 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować w kontekście wiersza fotografie zamieszczone w 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy naturą a cywilizacją

			wiersza	podręczniku	
George Gordon Byron, <i>Giaur</i> (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu na podstawie streszczenia • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie fragmentów tekstu • wskazać cechy gatunkowe we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować miłość romantyczną w kontekście fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat tragizmu w odniesieniu do bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybranego bohatera kultury współczesnej, którego można określić mianem bohatera bajronicznego
Edgar Allan Poe, <i>Berencie</i> (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia przez narratora samego siebie oraz tytułowej bohaterki • scharakteryzować bohatera / narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę biblioteki jako miejsca akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków językowych budujących nastrój grozy 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolu zębów w kulturze
Adam Mickiewicz, <i>Oda do młodości</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać funkcję językową dominującą w wierszu i uzasadnić swoje stanowisko • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać w utworze postawę podlegającą krytyce oraz przeciwstawione jej cechy młodości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić nastrój utworu i wskazać środki językowe, które go tworzą • wskazać elementy klasycyzmu i romantyzmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować program przedstawiony w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury prezentujący ideały młodości i przyjaźni
Adam Mickiewicz, <i>Ballady i romanse</i> (lektura obowiązkowa)	<i>Romantyczność:</i> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady 	<i>Romantyczność:</i> <ul style="list-style-type: none"> • omówić życie wewnętrzne 	<i>Romantyczność:</i> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać objawy świadczące o 	<i>Romantyczność:</i> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić punkty widzenia Starca i 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje zdanie na temat sporu pomiędzy narratorem a

	<ul style="list-style-type: none"> • opisać różne reakcje osób zgromadzonych wokół Karusi: ludu, Starca i narratora <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • określić rodzaj narracji i wskazać narratora <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • omówić świat przedstawiony 	<p>bohaterki wiersza</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Starca • wskazać cechy gatunkowe utworu <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję ballady • wskazać cechy gatunkowe utworu <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterkę utworu <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy synkretyczne w utworach 	<p>obłądnie bohaterki</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe, za pomocą których jest prezentowana Karusia, i określić ich funkcję <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia natury i Boga w balladzie • wskazać elementy światopoglądu romantycznego w utworze <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterki • określić rolę pustelnika • przedstawić rolę natury w balladzie <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów fantastycznych w utworach 	<p>narratora oraz odnieść je do światopoglądów: oświeceniowego i romantycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego wiersz został okrzyknięty manifestem romantyzmu <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia Świtezi w dzień i w nocy <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy zabiegów artystycznych, dzięki którym został uzyskany nastrój grozy • porównać główną bohaterkę z lady Makbet <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić romantyczną koncepcję świata zaprezentowaną w 	<p>Starcem w balladzie <i>Romantyczność</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy konwencji baśniowej w balladach • wypowiedzieć się na temat filmu Kamila Polaka pt. <i>Świtez</i> • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy fantastyką romantyczną a współczesną
--	--	---	---	---	---

				utworach	
Adam Mickiewicz, <i>Sonety krymskie</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki • opisać zachowania pasażerów statku z sonetu <i>Burza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję sonetów w odniesieniu do definicji gatunku • przedstawić postawy wobec życia bohaterów lirycznych sonetu <i>Droga nad przepaścią w Czufut-Kale</i> • omówić sposób przedstawienia podróży w utworach 	<p><i>Burza:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne budujące atmosferę zagrożenia • omówić sposób przedstawienia wyróżniającego się pasażera <p><i>Bakczysaraj w nocy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję <p><i>Ajudah:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego • zinterpretować funkcję rozbudowanego porównania użytego w wierszu <p>wszystkie sonety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić funkcję orientalizmów 	<p><i>Burza:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie sonetu w kontekście biografii autora <p><i>Bakczysaraj w nocy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega orientalizm utworu <p><i>Droga nad przepaścią w Czufut-Kale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symboliki przepaści <p><i>Ajudah:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić wiersz jako manifest poezji romantycznej <p>wszystkie sonety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu uzyskania określonego nastroju w poszczególnych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>Ajudah</i> ze sposobem przedstawienia Adama Mickiewicza na obrazie Walentego Wańkowicza <i>Portret Adama Mickiewicza na Judahu skale</i> • omówić sposoby przedstawienia motywu <i>homo viator</i> w wybranych tekstach kultury
Adam Mickiewicz – wiersze miłosne (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję 	<p><i>Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz miłości przedstawiony w wierszu do przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu kobiety w utworach i porównać go ze współczesną obyczajowością

		<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję erotyków 	<p><i>Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rolę natury przywołanej w wierszu <p><i>Niepewność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia relacji pomiędzy podmiotem lirycznym a bohaterką wiersza • zinterpretować funkcję stylistyczną pytań umieszczonych na końcu każdej strofy <p><i>Do*** Na Alpach w Splügen 1829:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować kreację bohaterki lirycznej • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec doświadczenia niespełnionej miłości 	<p>tytułowego bohatera utworu Johanna Wolfganga Goethego <i>Cierpienia młodego Wertera</i></p> <p><i>Niepewność i Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać utwory <p><i>Do*** Na Alpach w Splügen 1829:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu ukazania w wierszu różnych odcieni uczuć 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat relacji damsko-męskich w utworach • wypowiedzieć się na temat roli miłości w życiu romantyka • porównać romantyczną koncepcję miłości z barokową i sentymentalną
Adam Mickiewicz, <i>Konrad Wallenrod</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • zrekonstruować biografię tytułowego bohatera • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać momenty przełomowe w życiu głównego bohatera • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić zabiegi literackie podkreślające atmosferę tajemnicy wokół głównego bohatera • omówić funkcję Halbana w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rolę kostiumu historycznego w utworze • dokonać analizy stylu utworu • wypowiedzieć się w kontekście fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat problemów etycznych, z którymi mierzył się Konrad Wallenrod • podjąć dyskusję na temat prawdopodobieństwa

		<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Konrada Wallenroda jako bohatera bajronicznego • wymienić funkcje poezji wskazane w <i>Pieśni wajdeloty</i> • scharakteryzować Aldonę i omówić jej funkcję w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić fragmenty liryczne utworu i określić ich funkcję • zinterpretować zakończenie utworu • wyjaśnić znaczenie <i>Ballady Alpuhara</i> 	artykułu Stefana Chwina na temat tragizmu tytułowego bohatera utworu Adama Mickiewicza	psychologicznego Konrada Wallenroda <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli, jaką literatura odgrywa współcześnie
Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. IV (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • wymienić cechy miłości romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Gustawa jako bohatera werterowskiego • omówić kompozycję utworu • opisać miłość romantyczną jako religię przeznaczeń • odnaleźć w utworze cechy dramatu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję literatury w kształtowaniu wyobrażenia o miłości • porównać Księdza jako antagonistę Gustawa ze Starcem z <i>Romantyczności</i> • porównać sposób ukazania obłędu i miłości w <i>Dziadach</i> cz. IV i <i>Romantyczności</i> • dokonać analizy sensu przestrogi wygłoszonej przez Gustawa 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków, za pomocą których został wykreowany bohater • dokonać analizy ekspresji słownej w wypowiedziach Gustawa i omówić jej funkcję • wyjaśnić, na czym polega tragizm głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne sposoby prezentowania miłości w wybranych tekstach kultury • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów pojmowania szczęścia w kontekście sporu pomiędzy Gustawem a Księdzem
Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. III (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Dziadów</i> cz. III • przedstawić okoliczności powstania <i>Dziadów</i> cz. III 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dramatu • odnieść treść scen więziennych do biografii Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przemianę Gustawa w Konrada • omówić problem teodycei obecny w <i>Wielkiej Improwizacji</i> • omówić prometeizm i 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kreacji Konrada w <i>Wielkiej Improwizacji</i> • wyjaśnić symbolikę bajki <i>Żegoty</i> • zinterpretować <i>Ustęp</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy „pieśni wampirycznej” Konrada i omówić ją • opisać funkcję <i>Małej Improwizacji</i> • omówić funkcję epizodu

		<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić romantyczną koncepcję poety i poezji • przedstawić wątki biblijne obecne w <i>Widzeniu</i> Księdza Piotra • przedstawić obraz społeczeństwa polskiego na podstawie scen: <i>Salon warszawski</i> i <i>Pan Senator</i> • przedstawić cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Dziadów</i> cz. III • scharakteryzować Konrada jako bohatera romantycznego 	<p>psychomachnię na podstawie <i>Wielkiej Improwizacji</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić mesjanizm na podstawie <i>Widzenia</i> Księdza Piotra • dostrzec stylizację apokaliptyczną w <i>Widzeniu</i> Księdza Piotra • zinterpretować słowa Wysockiego: <i>Nasz naród jak lawa...</i> 	<p>oraz <i>Do przyjaciół Moskali</i> pod kątem obrazu społeczeństwa rosyjskiego</p>	<p>przedstawiającego historię Pani Rollisonowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy scen onirycznych w <i>Dziadach</i> cz. III i porównać je • podjąć dyskusję na temat dwóch postaw wobec Boga: Konrada i Księdza Piotra
<p>Adam Mickiewicz, <i>Liryki lozańskie</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreacje podmiotów mówiących w wierszach • omówić kompozycję wierszy 	<p><i>Nad wodą wielką i czystą...:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia natury w wierszu • omówić funkcję paralelizmu w wierszu <p><i>Polaty się lzy me czyste...:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję klamry kompozycyjnej w wierszu • omówić sposób przedstawienia każdego z etapów życia podmiotu 	<p><i>Nad wodą wielką i czystą...:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wiersza pod kątem sposobu ukazania przemijania <p>oba wiersze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobów uzyskania nastroju w wierszach • omówić związki utworów ze światopoglądem romantycznym i z 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wiersza <i>Polaty się lzy me czyste...</i> w kontekście biografii Adama Mickiewicza • dostrzec i omówić odmienność <i>Liryków lozańskich</i> od dotychczasowej twórczości poety

			mówiącego	romantyczną metodą twórczą	
Podsumowanie wiadomości na temat twórczości Adama Mickiewicza	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić znaczenie twórczości Adama Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić biografię Adama Mickiewicza wypowiedzieć się na temat twórczości Mickiewicza w kontekście jego biografii podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować teksty
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę
Juliusz Słowacki, <i>Rozłączenie</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza przedstawić sytuację liryczną opisaną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać uczucia podmiotu lirycznego omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję kompozycji wiersza wskazać elementy charakterystyczne dla romantycznego sposobu obrazowania 	<ul style="list-style-type: none"> porównać opisy dwóch światów: obserwowanego przez podmiot liryczny i znanego adresatce lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrany tekst kultury podejmujący temat rozłączenia dwójki ludzi
Juliusz Słowacki, <i>Grób Agamemnona</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wskazać motywy mitologiczne w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforyczne znaczenie motywów mitologicznych w kontekście wiersza zinterpretować symbolikę „duszy anielskiej” i 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść się do zawartej w utworze opinii podmiotu lirycznego o Polakach omówić symbolikę Termopil i Cheronei w odniesieniu do współczesnej Juliuszowi 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat diagnozy podmiotu lirycznego dotyczącej Polski i Polaków oraz jej aktualności w świecie współczesnym

			„czerepu rubasznego” oraz pozostałe symbole zawarte w utworze	Słowackiemu historii Polski	• opisać grobowiec szybowy, z którego przemawia podmiot liryczny
Juliusz Słowacki, <i>Testament mój</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację podmiotu lirycznego • przedstawić kompozycję wiersza i omówić jej funkcję • wymienić grupy adresatów pojawiające się w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść wiersza do potocznego rozumienia słowa „testament” • wyjaśnić w kontekście wiersza, czym jest testament poetycki • określić funkcję wyrażen o charakterze impresywnym • wskazać wartości istotne dla podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić realizację motywu <i>exegi monumentum</i> w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać motyw <i>exegi monumentum</i> w znanych sobie tekstach literackich
Juliusz Słowacki – liryka patriotyczna	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworów • określić rodzaj liryki i wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych wierszy 	<p><i>Sowiński w okopach Woli:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułowego bohatera oraz określić znaczenie jego wieku i kalectwa dla wymowy utworu • wskazać, które elementy postawy generała Sowińskiego tworzą wzorzec osobowy patrioty <p><i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy synkretyczne w utworze 	<p><i>Sowiński w okopach Woli:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów religijnych w utworze <p><i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów religijnych w utworze • omówić sposób, w jaki została dokonana heroizacja bohatera 	<p><i>Sowiński w okopach Woli:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wypowiedzi generała i określić ich funkcję w kreacji bohatera <p><i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu • dokonać analizy ostatniej zwrotki wiersza i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia ostatnich chwil generała Sowińskiego i rycerza Rolanda • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawiania patriotyzmu w utworach romantycznych
Juliusz Słowacki, <i>Kordian</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dramatu i określić 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję <i>Przygotowania</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozmowy Kordiana z 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny <i>Przygotowania</i>

(lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować przemianę tytułowego bohatera 	<p>problematykę jego poszczególnych części</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Kordiana w akcie I • zinterpretować imię tytułowego bohatera • wskazać w kreacji Kordiana cechy bohatera werterowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację postaci demonicznych w <i>Przygotowaniu</i> • omówić funkcję opowieści Grzegorza • omówić funkcję podróży Kordiana po Europie • zinterpretować metaforyczne znaczenie Winkelrieda • zinterpretować pieśń Nieznajomego • zinterpretować funkcję miejsca spotkania spiskowych • omówić funkcję Strachu i Imaginacji w drodze Kordiana do komnaty cara • wskazać ironię romantyczną w utworze i określić jej funkcję 	<p>Papieżem</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić próbę autokreacji bohatera w monologu na szczycie Mont Blanc • wskazać zabiegi manipulacyjne w przemowie Kordiana do spiskowych • dokonać analizy rozmowy Kordiana z Doktorem w zakładzie dla obłąkanych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać różne realizacje motywu wędrówki w wybranych tekstach kultury
Podsumowanie wiadomości na temat twórczości Juliusza Słowackiego	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie twórczości Juliusza Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować biografię Juliusza Słowackiego • wypowiedzieć się na temat twórczości Słowackiego w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej
Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • opisać obóz rewolucji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu i wskazać problematykę jego każdej części 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować pogoń Męża za Dziewicą • wyjaśnić, co jest przyczyną klęski Męża 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przyczyn klęski małżeństwa hrabiego Henryka 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić obrazy rewolucji w wybranych tekstach kultury

		<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić argumenty hrabiego Henryka i Pankracego • omówić cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Nie-Boskiej komedii</i> 	<p>jako poety</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić rozważania dotyczące poety i poezji • omówić stosunek rewolucjonistów do ustroju, obyczajowości, moralności, religii i wartości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie dramatu • zinterpretować tytuł dramatu • scharakteryzować hrabiego Henryka jako bohatera tragicznego 	
<p>Ciążące nad życiem przeznaczenie – <i>Moja piosnka (I)</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • omówić kompozycję i budowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę nici • omówić funkcję motta • zinterpretować metafory występujące w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przesłanie wiersza • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konteksty kulturowe pojawiające się w wierszu
<p>Siła prostoty i milczenia w wierszu Cypriana Norwida <i>W Weronie</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać nastrój wiersza • rozpoznać aluzję literacką w wierszu • wskazać w wierszu ironię i kontrasty 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję aluzji literackiej w wierszu • określić funkcję kontrastów w wierszu • określić funkcję ironii w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przesłanie utworu • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić inne teksty kultury, w których pojawia się aluzja literacka do dzieła Williama Shakespeare’a, i poddać je interpretacji
<p>Wybitna jednostka i społeczeństwo – [<i>Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie...</i>] Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresatów lirycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat adresatów utworu • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu środki stylistyczne i określić ich funkcję • zinterpretować znaczenie trzech ostatnich wersów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu • sformułować tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady pośmiertnych losów innych wybitnych postaci
<p>Poetycki hołd dla abolicjonisty – <i>Do obywatela Johna Brown</i> Cypriana Norwida</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • opisać adresata wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie motywu mewy użytego w wierszu • omówić funkcję środków stylistycznych użytych do 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza • sformułować tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób zaprezentowania problemu niewolnictwa w wybranych tekstach kultury, np. w <i>Amistad</i> Stevena Spielberga

(lektura obowiązkowa)		<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu opinię podmiotu lirycznego na temat Ameryki 	<p>opisu bohatera wiersza</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję zróżnicowanej interpunkcji w wierszu 		czy <i>Django</i> Quentina Tarantino
Duchowa i poetycka biografia poety – [Klaskaniem mając obrzękłe prawice...] Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję wiersza i określić temat jego każdej części • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do wybitnych romantyków • omówić sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób podmiot liryczny prezentuje swoją twórczość • zinterpretować ostatnią strofę utworu • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić horacjański motyw <i>exegi monumentum</i> w wierszu Cypriana Norwida i w innych tekstach kultury
Poetycki pogrzeb bohatera – <i>Bema pamięci żałobny-rapsod</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wskazać elementy obrzędów pogrzebowych przedstawione w wierszu • wskazać fragmenty tekstu oddziałujące na zmysły wzroku i słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję fragmentów tekstu oddziałujących na zmysły wzroku i słuchu • omówić sposób przedstawienia obrazu nieskończoności • zinterpretować funkcję wyróżnień graficznych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną wiersza • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję motta w kontekście biografii Józefa Bema
Hołd złożony zmarłym – <i>Czarne kwiaty</i> (fragmenty) Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty o szczególnie osobistym charakterze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję detali przywołanych w toku opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega przyjęta przez Cypriana Norwida koncepcja przedstawiania postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy kontrastujące ze sobą i określić funkcję zastosowania tego zabiegu
Sztuka a rzeczywistość – <i>Fortepian Szopena</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki • wymienić adresatów apostrof 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję wiersza • omówić sposób przedstawienia Fryderyka Chopina w 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję nawiązań do antyku i Biblii • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia powstania styczniowego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Norwidowską koncepcję sztuki zaprezentowaną w wierszu

		wierszu • wskazać nawiązania do antyku i Biblii • odnaleźć elementy symbolizujące rodzimość twórczości Chopina			
Aleksander Fredro, <i>Śluby panińskie</i> (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść komedii • wymienić bohaterów utworu	• scharakteryzować bohaterów utworu • wskazać elementy komizmu: postaci, sytuacyjnego i języka	• dokonać analizy sposobu kreacji bohaterów • omówić sposoby postrzegania miłości przez Gustawa i Albina • dokonać analizy wszystkich rodzajów komizmu	• zinterpretować znaczenie podtytułu <i>Magnetyzm serca</i> • omówić funkcję obyczajowości oraz wpływ stereotypów kulturowych na poglądy i postępowanie bohaterów	• wskazać elementy parodii dzieł romantycznych w komedii • omówić na podstawie komedii i dostępnych źródeł sytuację społeczną kobiet w pierwszej połowie XIX wieku
ROMANTYZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
Zapożyczenia	• wymienić typy i grupy zapożyczeń • sklasyfikować zapożyczenia ze względu na ich pochodzenie	• odnaleźć w tekście zapożyczenia oraz określić ich typ i przynależność do grup • odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich pochodzenie	• odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich funkcję	• wyjaśnić klasyfikację zapożyczeń na podstawie ich budowy	• omówić genezę zapożyczeń w odniesieniu do wydarzeń historycznych
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
Odmiany polszczyzny	• wymienić różne odmiany polszczyzny	• przedstawić różnice pomiędzy	• wskazać w tekście cechy	• stworzyć teksty z wykorzystaniem różnych odmian polszczyzny	• podjąć dyskusję na temat podatności gwar

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić dialekty języka polskiego wymienić cechy środowiskowych odmian polszczyzny 	<p>językiem mówionym a pisanym</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić różnice pomiędzy językiem oficjalnym a nieoficjalnym 	<p>charakterystyczne dla języka mówionego</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka nieoficjalnego 		środowiskowych na ewolucję
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Style funkcjonalne	<ul style="list-style-type: none"> wymienić style funkcjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować style funkcjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych tekstach cechy określonego stylu wskazać w tekście literackim elementy stylu artystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst w określonym stylu przekształcić tekst, nadając mu cechy innego stylu 	
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Styl indywidualny a styl typowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje stylu indywidualnego i stylu typowego wymienić cechy stylu indywidualnego i stylu typowego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić styl indywidualny od stylu typowego w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy stylu indywidualnego podanego twórcy wskazać cechy stylu typowego w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić tekst, nadając mu cechy stylu indywidualnego określonego twórcy 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady stylu indywidualnego i stylu typowego w tekstach kultury
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Niejednoznaczność	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zjawiska 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję zjawisk 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić tekst,

wypowiedzi	językowe będące źródłem niejednoznaczności	tekście homonimy, anakoluty, elipsy i paradoksy	homonimów, anakolutów, elips i paradoksów • wyjaśnić sposób wykorzystania zjawisk językowych w podanych tekstach	językowych w podanych tekstach	aby wyeliminować zjawiska językowe będące źródłem niejasności
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię d rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
ROMANTYZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
Perswazja w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cele wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy dobrze przygotowanej wypowiedzi perswazyjnej • wymienić rodzaje argumentów • wymienić zabiegi językowe i środki stylistyczne wzmagające perswazyjność • wymienić środki pozajęzykowe wzmagające perswazyjność 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy perswazji w podanych tekstach literackich i nieliterackich • nazwać środki perswazji zastosowane w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję zabiegów perswazyjnych w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć i wygłosić tekst perswazyjny zawierający różne rodzaje argumentów 	
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	

Jak napisać opinię w formie pisma użytkowego?	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować zasady tworzenia opinii – pisma użytkowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy opinii – pisma użytkowego w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podany tekst, aby nadać mu cechy opinii – pisma użytkowego 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć opinię – pismo użytkowe 	
Szkic interpretacyjny	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy szkicu interpretacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przykładowego szkicu interpretacyjnego pod kątem środków językowych • stworzyć szczegółowy plan dekompozycyjny przykładowego szkicu interpretacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować błędnie skomponowany fragment szkicu interpretacyjnego • stworzyć plan szkicu interpretacyjnego według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć szkic interpretacyjny 	
ROMANTYZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

POZYTYWIZM – O EPOCE					
Piękna epoka pary i elektryczności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu „pozytywizm” • określić ramy czasowe pozytywizmu europejskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia związane ze światopoglądem pozytywistycznym • scharakteryzować życie codzienne w drugiej połowie XIX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę prasy w drugiej połowie XIX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wskazanych obrazów w kontekście epoki

Wprowadzenie do pozytywizmu polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe pozytywizmu polskiego • opisać przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w okresie pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić hasła pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać pozytywizm polski i europejski 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy roli powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat powstania styczniowego • dokonać szczegółowej analizy różnic pomiędzy pozytywizmem polskim a europejskim
Filozofia pozytywna	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych filozofów z epoki pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować polską filozofię pozytywistyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i omówić najważniejsze założenia filozofii Auguste'a Comte'a • przedstawić podział dziejów ludzkości według Comte'a 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę filozofii pozytywnej 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować poglądy pozostałych twórców filozofii pozytywistycznej
Sztuka epoki pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych twórców i dzieła z drugiej połowy XIX wieku • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>realizm, akademizm, eklektyzm, naturalizm, malarstwo historyczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na wybranym przykładzie istotę realizmu • omówić na wybranym przykładzie istotę malarstwa historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić architekturę z drugiej połowy XIX wieku • wyjaśnić przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dzieła sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat muzyki z drugiej połowy XIX wieku • dokonać analizy dzieł realistycznych i je ocenić • dokonać analizy wybranego dzieła polskiego malarstwa historycznego i je ocenić
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Wprowadzenie do literatury pozytywistycznej	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki literackie popularne w pozytywizmie • zdefiniować gatunki literackie popularne w pozytywizmie 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować założenia poezji pozytywistycznej w kontekście poprzedniej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić służebną rolę powieści tendencyjnej • określić przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przyczyn popularności gatunków epickich w okresie pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wybranej powieści realistycznej Stendhala, Karola Dickensa, Lwa Tołstoja lub Gustawa Flauberta
Adam Asnyk – poeta epoki przejściowej	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego i 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować postulaty wyrażone przez podmiot liryczny • omówić sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dychotomię wiersza na poziomie treści i języka • wyjaśnić na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz <i>Do młodych</i> Adama Asnyka z <i>Odą do młodości</i> Adama

(lektura obowiązkowa)	wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • określić rodzaj liryki	przedstawienia przemiany dziejowej w wierszu • wskazać środki stylistyczne i omówić ich funkcję		tekstu Tadeusza Budrewicza, na czym polega imperatywny i wyjaśniający porządek wiersza <i>Do młodych</i> • wskazać dwa style, którymi Adam Asnyk posługuje się w wierszu	Mickiewicza
Poezja czasów niepoetyckich (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję	• przedstawić elementy światopoglądu romantycznego obecne w wierszu i omówić ich funkcję	• zinterpretować przesłanie wiersza • wypowiedzieć się na temat utworu wykonywanego do muzyki Zbigniewa Preisnera	• wypowiedzieć się na temat wiersza w kontekście filmu <i>Ostatni dzwonek</i> w reżyserii Magdaleny Łazarkiewicz
Filozoficzne <i>credo</i> poety (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wskazać cechy gatunkowe w utworze (sonet) • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i omówić ich funkcję	• omówić funkcję opisywanej przestrzeni • omówić funkcję kompozycji wiersza • postawić tezę interpretacyjną	• zinterpretować symbolikę opisywanej przestrzeni • zinterpretować metaforyczną wymowę wiersza	
Pejzaż górski w liryce (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać elementy krajobrazu górskiego w utworze	• określić rodzaj rymów • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wskazać elementy rytmizujące wiersz	• omówić sposób dynamizowania liryki na przykładzie utworu	
Liryka miłosna Adama Asnyka (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić kompozycję wiersza	• odnaleźć w wierszu ironię i zinterpretować jej funkcję	
Maria Konopnicka, <i>Mendel Gdański</i>	• zrelacjonować treść noweli • określić rodzaj narracji	• wskazać cechy gatunkowe utworu • omówić kompozycję	• omówić kreację tytułowego bohatera • przedstawić	• przedstawić stanowisko narratora wobec poruszonego w noweli	• porównać kreacje Żydów w <i>Mendlu Gdańskim</i> Marii

	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony 	<p>utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów noweli • wskazać elementy kultury żydowskiej w noweli • odnieść treść utworu do światopoglądu pozytywistycznego 	<p>argumentację tytułowego bohatera w odniesieniu do przyczyn pogromu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy stylizacji językowej w utworze i określić jej funkcję 	<p>problemu antysemityzmu i wskazać fragmenty, które je ujawniają</p>	<p>Konopnickiej i <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza</p>
<p>Wprowadzenie do analizy <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę Bolesława Prusa • omówić świat przedstawiony utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Lalki</i> w kontekście światopoglądu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontekst historyczny towarzyszący powstaniu utworu • wyjaśnić cel specyficznej kompozycji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy świadczące o nowatorstwie utworu 	
<p>Stanisław Wokulski – bohater niejednoznaczny (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić życiorys Stanisława Wokulskiego • podać przykłady wypowiedzi różnych bohaterów utworu na temat Wokulskiego • przedstawić przemyślenia Wokulskiego na temat siebie samego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy relacjonowaniem biografii bohatera przez radcę Węgrowicza, Ignacego Rzeckiego i doktora Szumana • określić funkcję rozbieżności opinii na temat bohatera • wyjaśnić, na czym polega idealizm bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jakie cechy osobowości bohatera stały się widoczne dzięki jego miłości do Izabeli Łęckiej • omówić relację pomiędzy Wokulskim a Rzeckim • omówić konflikty wewnętrzne Wokulskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie znaczenie dla kreacji głównego bohatera ma jego pobyt w Paryżu • określić funkcję mowy pozornie zależnej w kreacji bohatera • omówić funkcję otwartego zakończenia powieści w kontekście kreacji głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na podstawie rozdziałów: <i>Medytacje</i> i <i>Dusza w letargu</i> niepokoje egzystencjalne bohatera i przedstawić jego poglądy filozoficzne
<p>Teatralność świata <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • zrelacjonować treść fragmentów powieści opisujących zabawę Ignacego Rzeckiego marionetkami 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty powieści, w których bohaterowie udają • wskazać fragmenty powieści, w których Wokulski udaje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega sztuczność świata Izabeli Łęckiej • omówić związki pomiędzy salonowymi konwenansami a grą na scenie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw <i>theatrum mundi</i> do treści <i>Lalki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić motyw <i>theatrum mundi</i> w innych tekstach kultury • porównać motyw <i>theatrum mundi</i> w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa oraz <i>Hamlecie</i> i <i>Makbecie</i> Williama Szekspira
<p>Panna z towarzystwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję sposobu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sens 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby

<p>– obrona Izabeli Łęckiej (lektura obowiązkowa)</p>	<p>fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj narracji 	<p>Izabela Łęcka postrzega samą siebie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego prezesowa Zasławska nazywa kobiety takie jak Izabela <i>lalkami</i> • przedstawić czynniki, które ukształtowały Izabelę 	<p>prowadzenia narracji w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować legendę o uśpionej pannie na dnie potoku w kontekście obrazu Izabeli • omówić wybrane kreacje kobiet w <i>Lalce</i> 	<p>porównania życia arystokratów do snu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję posągu Apollina w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • wskazać w kontekście <i>Lalki</i> problemy, z którymi borykały się kobiety w drugiej połowie XIX w. 	<p>przedstawiania kobiet w tekstach kultury z różnych epok</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Édouarda Maneta • zinterpretować plakat Damiana Styrny
<p><i>Lalka</i> – powieść dojrzałego realizmu (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści • wymienić grupy społeczne i etniczne przedstawione w <i>Lalce</i> • podać przykłady realizmu języka 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nastroje społeczne wobec mniejszości etnicznych opisane w <i>Lalce</i> • wymienić przedstawione w <i>Lalce</i> problemy, z którymi borykało się społeczeństwo polskie • przedstawić postać Ignacego Rzeckiego • omówić sposób prowadzenia narracji w utworze • wyjaśnić funkcję retrospekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia arystokracji w przytoczonych fragmentach powieści • omówić sposób przedstawienia Żydów i mniejszości niemieckiej w powieści • omówić sposób przedstawienia Warszawy w <i>Lalce</i> • omówić sposób przedstawienia Paryża w powieści i wyciągnąć wnioski na temat zestawienia obrazów dwóch miast • wskazać idee pozytywizmu polskiego, które pojawiają się w powieści, i przedstawić diagnozę Bolesława Prusa odnośnie ich realizacji • omówić funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pierwotnego tytułu powieści: <i>Trzy pokolenia idealistów na tle społecznego rozkładu</i> • wskazać i nazwać zabiegi literackie oraz językowe, za pomocą których został zaprezentowany świat wewnętrzny bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Lalkę</i> Bolesława Prusa z wybraną powieścią realistyczną • wypowiedzieć się na temat realizmu społeczno-obyczajowego w kontekście historycznym • omówić znaczenie sposobu przedstawienia <i>jeneralnej bitwy</i> dla kreowania postaci Ignacego Rzeckiego

			<i>Pamiętnika starego subiekta</i> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega idealizm Ignacego Rzeckiego • wyjaśnić, na czym polega idealizm Juliana Ochockiego 		
Prus publicysta – <i>Kronika tygodniowa</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • przedstawić definicję felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe felietonu • omówić kompozycję felietonu • odnaleźć elementy światopoglądu pozytywistycznego w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Bolesław Prus prezentował współczesnych sobie warszawiaków • odnaleźć w tekście ironię i określić jej funkcję • wskazać elementy stylu publicystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wybrany współczesny felieton z tekstem Bolesława Prusa 	
Nowela paraboliczna – <i>Z legend dawnego Egiptu</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść noweli • scharakteryzować świat przedstawiony • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować Ramzesa i Horusa • omówić funkcję klamry kompozycyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść noweli do światopoglądu pozytywistycznego • wyjaśnić rolę kostiumu historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy fragmentów tekstu pod kątem jego funkcji poetyckiej • zinterpretować paraboliczny charakter noweli 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę liczby trzy
Bolesław Prus – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie twórczości Bolesława Prusa dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości Bolesława Prusa w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Prusa dla rozwoju literatury polskiej
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
<i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza – wprowadzenie do lektury (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Potopu</i> • scharakteryzować świat przedstawiony powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy składające się na kompozycję powieści • wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim • przedstawić genezę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • umieścić wydarzenia z powieści w kontekście historycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę twórczą Henryka Sienkiewicza 	
Różne prawdy o Polakach – <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści • wskazać perspektywę, z której poznajemy przebieg rozmowy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić reakcje pozostałych bohaterów tekstu – Lisoli i Kmicica • scharakteryzować Kmicica na podstawie fragmentów powieści i w kontekście jej całości • omówić sposób prowadzenia narracji we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób charakteryzowania Polaków przez Weyharda Wrzeszczowicza • przedstawić znaczenie klasztoru jasnogórskiego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opinię Wrzeszczowicza ze słowami królowej, które padają w dalszej części powieści 	
Kreacje bohaterów w <i>Potopie</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić bohaterów powieści • podzielić bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przemianę Kmicica w odniesieniu do kontekstu romantycznego bohatera dynamicznego • scharakteryzować Olenkę Billewiczównę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wzorce osobowe, które posłużyły do stworzenia postaci Jana Kazimierza oraz Michała Wołodyjowskiego, i odnieść je do bohaterów • przedstawić Onufrego Zagłobę jako typowego Sarmatę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterów negatywnych na przykładzie braci Radziwiłłów • wypowiedzieć się na temat prawdopodobieństwa psychologicznego postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat stereotypów w kontekście bohaterów <i>Potopu</i> • wypowiedzieć się na temat kreowania sympatii wobec Andrzeja Kmicica
<i>Potop</i> , czyli mitologia narodowa	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać rozbieżności pomiędzy prawdą historyczną a sposobem 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy mitologizujące historię Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję modyfikacji w sposobie prezentowania historii 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść się krytycznie do sposobu przedstawienia historii i bohaterów w 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat polskich mitów narodowych w kontekście opinii

(lektura obowiązkowa)	jej przedstawienia w powieści		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w procesie <i>pokrzepienia serc</i> odgrywają: historia, tradycja, sposób kreacji bohaterów, miłość, przyjaźń, humor 	<p>powieści</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję wypowiedzianych pod koniec utworu słów Zagłoby w planie ideologicznym powieści 	<p>Normana Daviesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat tworzenia mitologii narodowej w odniesieniu do <i>Potopu</i> Henryka Sienkiewicza i innych wybranych tekstów kultury
Powieść historyczna – gatunek i styl (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać trzy typy narracji w przytoczonych fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim • wskazać fragmenty tekstu, w których zastosowano archaizację 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty tekstu, w których zostały wykorzystane różne rodzaje komizmu, i określić funkcję tego zabiegu • omówić zabiegi stylizacyjne w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty powieści, w których narrator nie tylko opisuje wydarzenia, lecz także je interpretuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić toposy w powieści • odnaleźć w powieści fragmenty stylizowane na epos homerycki • odnieść się do opinii Witolda Gombrowicza na temat pisarstwa Henryka Sienkiewicza
Henryk Sienkiewicz – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie twórczości Henryka Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości Henryka Sienkiewicza w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej
Dialog pokoleń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści • opisać relacje pomiędzy bohaterami fragmentów tekstu • omówić stosunek do przeszłości Andrzejowej i Zygmunta 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby kreacji bohaterów • zinterpretować ostatni akapit tekstu pod kątem przemiany, która dokonała się w bohaterce • omówić inne konflikty pokoleń przedstawione w 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy argumentacji bohaterów i wskazać elementy racjonalne oraz emocjonalne • odnaleźć w tekście ocenę dokonaną przez narratora i ją przedstawić 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne kreacje matek w powieści <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej

		Korczyńskich	powieści <i>Nad Niemnem</i>		
W świecie wartości – <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • opisać dwie mogiły • wskazać fragmenty tekstu, w których jest mowa o powstaniu • zrelacjonować losy Jana i Cecylii 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić rolę mogił w powieści • porównać Jana Bohatyrowicza i Zygmunta Korczyńskiego, zwracając uwagę na sposób kreowania tych postaci • odnaleźć przykłady użycia języka ezopowego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić model patriotyzmu zaprezentowany w powieści • dostrzec elementy światopoglądu pozytywistycznego w powieści • wskazać tendencyjność narracji w prezentowaniu wartości 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sceny, w której Jan pokazuje Justynie mogiłę powstańczą, pod kątem motywów religijnych, symboli i zjawisk przyrodniczych • dokonać analizy związku pomiędzy stosunkiem bohaterów do mogiły a stosunkiem narratora do bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby podejmowania tematu powstania styczniowego w wybranych tekstach kultury
Bohaterowie i przestrzeń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić miejsca, w których toczy się akcja powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować bohaterów do miejsc, w których są oni prezentowani 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób przestrzeń charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w kreacji bohaterów odgrywa natura 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega mitologizacja świata w <i>Nad Niemnem</i>
Realizm w powieści <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić założenia realizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realizmu historycznego w powieści • wskazać elementy realizmu topograficznego w utworze • wskazać elementy realizmu społeczno-obyczajowego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wypowiedzi bohaterów pod kątem realizmu języka 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy narracji i wskazać elementy odbiegające od jej prostego stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia żniw w powieści z obrazem Jeana-François Milleta <i>Kobiety zbierające kłosy</i> i dziełami z innych epok prezentującymi tę tematykę
Konteksty i nawiązania – Czesław Miłosz,	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać adresatkę 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • porównać poetyckie wyobrażenie Justyny z jej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować motyw świec pojawiający się na początku i na końcu wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny wiersza

<i>Rozbieranie Justyny</i>	liryczną	wizerunkiem wykreowanym przez Elizę Orzeszkową • omówić kompozycję wiersza			
Eliza Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść noweli • wskazać narratorów pojawiających się w utworze	• wymienić nawiązania do Biblii oraz mitologii pojawiające się w utworze i określić ich funkcję • wskazać przykłady konwencji baśniowej • omówić kompozycję utworu	• wyjaśnić, w jaki sposób w utworze jest realizowana funkcja poetycka • zinterpretować tytuł utworu	• wyjaśnić, na czym polega zabieg mitologizacji	
Eliza Orzeszkowa – podsumowanie	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Elizy Orzeszkowej	• wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Elizy Orzeszkowej	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Elizy Orzeszkowej	• wyjaśnić znaczenie twórczości Elizy Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej	• wypowiedzieć się na temat twórczości Elizy Orzeszkowej w kontekście jej biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej
Petersburg – miasto pułapka (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść utworu • określić miejsce akcji	• wskazać fragmenty prezentujące pomieszczenia, w których przebywają bohaterowie (szynk, pokój Raskolnikowa, mieszkanie Marmieladowów, pokój Soni)	• wyciągnąć wnioski z opisów różnych przestrzeni (zazwyczaj dusznych i nędznych)	• dokonać analizy rozpoczynającego utwór fragmentu opisującego ulice Petersburga pod kątem oddziaływania na zmysły • odnieść opisy przestrzeni do fabuły utworu	• porównać opisy Petersburga ze <i>Zbrodni i kary</i> Fiodora Dostojewskiego z opisami tego miasta zawartymi w <i>Ustępie do Dziadów cz. III</i> Adama Mickiewicza
Raskolnikow na rozdrożach ideologii (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • zrekonstruować poglądy	• ustalić, jakie poszlaki naprowadziły Porfirego Pietrowicza na pomysł, że zbrodniarzem jest	• wyjaśnić, dlaczego Raskolnikow przyznał się do popęłnienia zbrodni • wyjaśnić znaczenie	• zinterpretować znaczenie snu o koniu w kontekście planowanej zbrodni • opisać stan psychiczny	

	Raskolnikowa zawarte w jego artykule	Raskolnikow <ul style="list-style-type: none"> • omówić emocje, które towarzyszą Raskolnikowowi podczas rozmowy ze śledczym 	opowieści Marmieladowa o Soni i listu do Raskolnikowa od matki dla podjęcia decyzji o popełnieniu zbrodni	Raskolnikowa po zamordowaniu kobiet i wyjaśnić jego przyczynę	
Rozum w starciu z wiarą – zbrodnia i jej odkupienie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię Soni 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać postawę życiową Soni • wymienić podobieństwa i różnice pomiędzy Sonią a Rodionem • omówić postawy Soni i Raskolnikowa na Syberii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przywołania w utworze opowieści o Łazarzu • omówić reakcję Soni na wiadomość o zbrodni Raskolnikowa i wyjaśnić jej przyczynę • wyjaśnić, dlaczego w konfrontacji postaw to Sonia odnosi zwycięstwo 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy potyczek słownych pomiędzy Sonią a Rodionem w kontekście postaw życiowych bohaterów • zinterpretować znaczenie snu Raskolnikowa na Syberii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić motyw walki dobra ze złem w różnych tekstach kultury
Powieść społeczna, psychologiczna czy filozoficzna? (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić poglądy bohaterów powieści • zdefiniować powieść psychologiczną i powieść polifoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problematykę społeczną powieści na przykładzie historii rodziny Marmieladowów • wskazać na podstawie hasła <i>powieść psychologiczna ze Słownika terminów literackich</i> cechy tego gatunku w <i>Zbrodni i karze</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sny przedstawione w powieści i określić ich funkcję • uzasadnić na podstawie fragmentów tekstu stwierdzenie, że <i>Zbrodnia i kara</i> jest powieścią polifoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy monologów wewnętrznych Raskolnikowa w kontekście problematyki psychologicznej • określić funkcję Arkadiusza Swidrygajłowa w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić postać Swidrygajłowa – dokonać analizy jego wyglądu, postępowania oraz snów

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy konwencji realistycznej i naturalistycznej w powieści 			
POZYTYWIZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
Stylizacja – jej rodzaje i funkcje w tekstach	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować stylizację • przedstawić podział stylizacji ze względu na stopień nasycenia służącymi jej środkami • przedstawić podział stylizacji ze względu na typ podstawy • wymienić funkcje stylizacji • wymienić rodzaje stylizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w podanych przykładach stylizacje całościowe, fragmentaryczne i minimalne • rozpoznać w podanych przykładach rodzaje stylizacji • wskazać kolokwializmy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy języka świadczące o konkretnym rodzaju stylizacji • zastąpić wyrazy nacechowane stylistycznie wyrazami z języka ogólnego • wskazać rodzaje stylizacji literackiej w podanych fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podane fragmenty tekstu tak, aby zastosować w nich stylizację • wskazać intertekstualność w podanym fragmencie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w tekście pastisz, parodię i trawestację • stworzyć tekst parodiujący wybrany utwór literacki
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Składnia w interpretacji i tworzeniu tekstów	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje grup składniowych i wskazać je w podanych przykładach • wyróżnić typy wypowiedzi ze względu na modalność 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać figury słowne i figury myśli w podanych przykładach • wskazać temat oraz remat i określić porządek wypowiedzi w podanych przykładach • wyjaśnić znaczenie pojęć: 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaje modalności w podanych przykładach • przekształcić podane wypowiedzi tak, aby zmodyfikować temat 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podane teksty tak, aby stanowiły logiczną i spójną całość 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę presupozycji na przykładzie • określić rodzaje presupozycji w podanych przykładach

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić figury słowne i figury myśli 	<i>struktura syntaktyczna, struktura tematyczno-rematyczna, struktura semantyczno-logiczna</i>			
Zasady interpunkcji oraz jej składniowo-znaczeniowy charakter	<ul style="list-style-type: none"> wymienić znaki interpunkcyjne zrelacjonować zasady stosowania znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> sklasyfikować znaki interpunkcyjne omówić funkcję znaków interpunkcyjnych określić funkcję znaków przestankowych w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają błędy interpunkcyjne w podanych zdaniach skorygować interpunkcję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym wyraża emocje za pomocą znaków interpunkcyjnych 	
Funkcje języka	<ul style="list-style-type: none"> wymienić funkcje języka zdefiniować poszczególne funkcje języka 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać w podanych przykładach realizację funkcji języka 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady regionalizmów i wyrażeń środowiskowych w kontekście funkcji społecznej języka 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować wypowiedzi, w których będą realizowane poszczególne funkcje języka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić sens stwierdzenia Ludwiga Wittgensteina
POZYTYWIZM – TWORZENIE WYPowiedZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
Rozpoznawanie mechanizmów manipulacji i skuteczne przeciwstawianie się jej	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować perswazję i manipulację wymienić językowe i pozajęzykowe zabiegi służące manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić perswazję od manipulacji podać przykłady językowych i pozajęzykowych zabiegów służących manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać techniki manipulacyjne w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować wypowiedź o charakterze manipulacyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> określić presupozycje podanych zdań określić funkcje ironii w podanych przykładach
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	

<p>Erystyka w dyskusji, typy argumentów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować erystykę i określić jej cele • wymienić typy argumentów erystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady różnych typów argumentów erystycznych • wskazać chwyt erystyczne w podanych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają świadome błędy logiczne w podanych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć dialog z zastosowaniem chwytów erystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy wyводу demagogicznego • dokonać analizy przykładu wyводу demagogicznego
<p>Dyskusja a spór i kłótnia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różnice pomiędzy dyskusją, sporem a kłótnią • wymienić rodzaje dyskusji • wymienić zasady dyskusowania • wymienić cechy agresji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje dyskusji • wskazać środki językowe będące przejawami agresji • przedstawić sposoby reakcji na agresję językową • rozpoznawać dyskusję, spór i kłótnię w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować argumenty do dyskusji na podany temat • odróżnić krytykę od agresji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczyć w debacie • zaproponować strategię obrony przed agresją językową 	
<p>Definicja i hasło encyklopedyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić budowę definicji • omówić budowę hasła słownikowego • przedstawić budowę hasła encyklopedycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić różnice pomiędzy definicją słownikową a definicją encyklopedyczną • wymienić reguły obowiązujące podczas budowania definicji • wymienić zasady tworzenia hasła encyklopedycznego • odróżnić hasło słownikowe od hasła encyklopedycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać błędy w podanych definicjach i je skorygować 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć definicję podanego hasła 	

POZYTYWIZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Na podstawie materiałów opracowanych przez Magdalena Lotterhoff

O wyborze zagadnień decyduje nauczyciel prowadzący zajęcia w klasie.

Cz. II

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE I ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Nauczyciele odwołują się przy ocenie pisemnych wypowiedzi argumentacyjnych do ogólnych kryteriów merytorycznych, strukturalnych i językowych.

Przed każdą pracą pisemną nauczyciel ustala z uczniami zasady oceniania i podaje szczegółowe kryteria oceniania danej wypowiedzi.

Nauczyciele j. polskiego w ZSB stosują średnią ważoną w klasach po szkole podstawowej w technikum.

Ocenię podlegają:

- prace klasowe w różnej formie (np. test, sprawdzian wiedzy, wypowiedź argumentacyjna i inne),
- pisemne prace domowe,
- odpowiedzi ustne na lekcji (np. wykazanie się znajomością ostatnich trzech tematów, głos w dyskusji, prezentacja, wypowiedź na określony temat),
- praca samodzielna na lekcji (np. jednostkowa, grupowa),
- realizacja projektów.

Wagi ocen

Forma pracy ucznia	Waga
Praca i aktywność na lekcji	1
Każda forma pracy domowej	1
Referaty	1
Praca w grupach	1
Kartkówka	2
Odpowiedź ustna	2
Projekt	2
Sprawdziany	3
Testy	3
Wypracowania klasowe	3
Konkurs przedmiotowy	3

Plusy i minusy

Za aktywność na lekcji nauczyciel może stawiać : plus "+" lub minus "-"

Za uzyskane trzy plusy nauczyciel stawia ocenę bardzo dobrą (5) z aktywności o wadze 1.

Za uzyskane trzy minusy nauczyciel stawia ocenę niedostateczną (1) z aktywności o wadze 1.

Pozostałe kwestie związane z ocenianiem rozstrzyga Statut ZSB.

Cz. III

MODYFIKACJA

W SYTUACJI NAUCZANIA NA ODLEGŁOŚĆ

JĘZYK POLSKI

1. Lekcje są prowadzone w sposób ustalony przez Szkołę.
2. Tematy są realizowane zgodnie z rozkładem materiału. Nauczyciel koncentruje się przede wszystkim na **lekturach obowiązkowych wymienionych w podstawie programowej** (informatorze maturalnym).Korzysta z zasobów biblioteki cyfrowej.
3. Podczas nauczania na odległość nauczyciel sprawdza obecność uczniów, kontaktując się z nimi przy włączonej kamerze.
4. Podczas lekcji na odległość nauczyciel pracuje z podręcznikiem, obowiązkowymi tekstami kultury i wykorzystuje wybrane zasoby Internetu.
5. Ocenie podlegają: odpowiedzi ustne, prace pisemne, **aktywność na zajęciach**.
6. Odpowiedzi ustne ucznia oceniane są podczas rozmowy on-line w czasie rzeczywistym, zgodnie z przyjętymi kryteriami (lekcja on-line zgodnie z planem lekcji).

7. Zasady i kryteria oceny wypowiedzi ustnej nie zmieniają się.
8. Podczas nauczania na odległość na każdej lekcji nauczyciel **może ocenić aktywność ucznia oceną z wagą 2** (udział w dyskusji, twórcze rozwiązywanie problemów, umiejętność przywoływania kontekstów, wnioskowanie, tok rozumowania).
9. Nauczyciel informuje uczniów o terminie i formie oddania prac pisemnych (data, godzina, stosuje pytania naprowadzające i udziela dotatkowych wskazówek).
10. Uczeń ma obowiązek przesłać w terminie wyznaczonym przez nauczyciela prace pisemne, które zostaną ocenione zgodnie z podanymi mu kryteriami oceny pracy.
Nauczyciel informuje uczniów, iż po wyznaczonym terminie prace nie zostaną oceniane i będą traktowane jak brak zadania, nieobecność na kartkówce.
11. Obowiązują dotychczasowe terminy oceniania prac.
12. Nauczyciel przekazuje uczniowi informację zwrotną na temat wykonanej pracy- zgodnie z WSO.
13. Podczas nauczania na odległość nauczyciel uwzględnia formy i metody pracy wynikające z potrzeb ucznia i Opinii PPP. Stosuje się opracowane na początku roku szkolnego dostosowania dla konkretnego ucznia.
14. Nie obniża się wymagań z przedmiotu.
15. W czasie nauczania zdalnego uczeń ma możliwość poprawienia oceny niedostatecznej w ciągu dwóch tygodni po jej otrzymaniu, na zasadach określonych przez nauczyciela prowadzącego.
16. Nauczyciel ustala zasady konsultacji z uczniem i z rodzicami (platforma lub dziennik elektroniczny lub telefon). Podaje terminy konsultacji, godzinę i określa sposób komunikacji.

Nauczyciele języka polskiego